

Warszawa, 4 lutego 2025 r.

Kongres ESG: Czy nasz drogi zrównoważony rozwój będzie tańszy?

Droga Zielonego Ładu nie zakończy się ślełą ścianą, o ile przestanie być wyboista. Przedsiębiorcy powinni się raczej nastawiać na odbycie nią długiego marszu, o ile decydenci rzeczywiście pójdą po rozum do głowy i zniosą nadmiar duszących regulacji – takie wnioski można wyciągnąć z debaty „Od wizji do rzeczywistości: finansowanie zrównoważonego rozwoju”, odbytej podczas IV Kongresu ESG – Liderzy zrównoważonego rozwoju – Europa.

Realizacja celów klimatycznych i szerzej, zrównoważonego rozwoju, zaczyna się sprowadzać do pytania o to, czy Europa, w tym Polska, mają dość pieniędzy, aby je osiągnąć. Towarzyszą mu też jednak inne pytania. Jaki wpływ na Europejski Zielony Ład ma zwycięstwo Donalda Trumpa i polityka energetyczna nowej amerykańskiej administracji? Czy firmom opłaca się zazieleniać – i jakimi metodami? Co się może stać, jeżeli unijni decydenci nie zdołają efektywnie znieść nadmiaru regulacji? Czy nie jest tak, że w kraju sami wprowadzamy nadmiarowe, biurokratyczne regulacje? Dlaczego banki oferują firmom instrumenty finansowe i pomoc w podążaniu drogą zielonych zmian? O tym dyskutowali 29 stycznia w Warszawie uczestnicy kongresowej debaty.

W debacie uczestniczyli:

- Piotr Frankowski, Dyrektor Zarządzający, Ayming Polska
- Marzena Nowogródzka, Dyrektor Departamentu Zrównoważonego Rozwoju ESG, PKO BP
- Piotr Palutkiewicz, Wiceprezes, Warsaw Enterprise Institute
- Ilona Pieczyńska-Czerny, Dyrektor, PwC Polska
- Michał Popiołek, Członek zarządu, Forum Odpowiedzialnego Biznes, Dyrektor Zarządzający ds. Bankowości Globalnej i Inwestycyjnej, mBank
- Krzysztof Traczyk, Dyrektor Gabinetu, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców

Moderatorem debaty był Sebastian Ogórek, szef Wyborcza.biz

Przed debatą gość specjalny Kongresu, **Piotr Glen**, Kierownik Zespołu Zrównoważonego Rozwoju i ESG w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie, zaprezentował „Przewodnik po legislacji ESG”. Przewodnik został opracowany przez Kampanię 17 Celów, SGH w Warszawie oraz Grupę roboczą ds. społecznej odpowiedzialności uczelni działającą przy Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej.

Piotr Glen wyjaśnił, że przewodnik stanowi uporządkowany zbiór obecnych i nadchodzących regulacji z zakresu ESG. Unijne akty prawne zostały podzielone na obszary środowiskowe, społeczne i zarządcze. W przewodniku znalazły się informacje o 41 regulacjach: zarówno podstawowych, jak i pogłębionych, dla wybranych dokumentów. Opracowanie zawiera też obrazową mapę. - *Dokonaliśmy mapowania tych wszystkich kluczowych regulacji: zarówno środowiskowych, społecznych, jak i zarządczych. Część z tych regulacji się przenika. Dotyczą one różnych obszarów, co pokazuje ogrom tych legislacji. Można wręcz mówić w tym zakresie o pewnym „mieszmaszu komunikacyjnym”* – wyjaśniał Piotr Glen.

„Przewodnik po legislacji ESG” posiada też oś czasu. – *Unijne i krajowe akty prawne przypisaliliśmy do dat, kiedy zostały wprowadzone, bądź kiedy zostaną wprowadzone w życie i zaczną obowiązywać. Oś czasu zaczyna się w 2008 r. a kończy na roku 2026 – mówił Piotr Glen – zamieściliśmy też 17 pogłębionych analiz kluczowych aktów prawnych tak, aby przeciętny przedsiębiorca otrzymał dogłębną informację o założeniach*

danego legislacyjnego dokumentu. Będziemy dwa razy w roku uzupełniali i uaktualniali ten przewodnik o nowe lub zmienione akty prawne.

Przewodnik oferuje także artykuły takich ekspertów w obszarze zrównoważonego rozwoju, jak m.in. prof. Bolesław Rok, dyrektor Centrum Badań Przedsiębiorczości Pozytywnego Wpływu - Katedra Przedsiębiorczości i Etyki w Biznesie, Akademia Leona Koźmińskiego czy dr Mirosław Kachniewski, prezes Stowarzyszenia Emitentów Giełdowych. „Przewodnik po legislacji ESG” można bezpłatnie pobrać na stronie <https://kampania17celow.pl/raporty/przewodnik-po-legislacji-esg/>

Czy dotychczasowa polityka UE w zakresie promocji zasad ESG i prawodawstwo z tego zakresu, obecnie, pod wpływem zmiany, która zachodzi w USA, nie jest wywracana? - zapoczątkował debatę red. **Sebastian Ogórek**.

Według dyrektora **Piotra Frankowskiego** odpowiedź na to pytanie nie jest zerojedynkowa. Widać jednak, że następuje rewizja koncepcji, które w ostatnich latach dominowały w UE i w USA. - *Moim zdaniem, chwila refleksji nad tym, czy idziemy w słusznym kierunku jest cenna. Kierunkowo nie ma ucieczki przed tym, aby myśleć o odejściu od zmian środowiskowych czy transformacji energetycznej itd. Pytanie tylko: w jaki sposób, w jakim tempie i jakimi narzędziami?*

W opinii eksperta, trudno jest mówić o pełnej gotowości do wprowadzenia raportowania ESG, gdy zasady samego raportowania dopiero zostały zaadaptowane przez polskie prawo. – *Opublikowaliśmy ostatnio raport [Międzynarodowy Barometr ESG](#), w ramach którego zbadaliśmy ten temat w 8 krajach, w tym Polsce. Deklaratywnie co do gotowości do raportowania Polska wypada na poziomie średniej europejskiej. Przekonujemy klientów, aby z działaniami na rzecz ESG utożsamiali działania na rzecz podnoszenia własnej innowacyjności. Na przykład, co powinny zmienić w swoim parku maszynowym, aby zmniejszała się skala wytwarzanych odpadów, w jaki sposób poprawić swój mix energetyczny, aby zmniejszać własne koszty działalności – tłumaczy Frankowski.*

W przekonaniu dyrektora Frankowskiego obecnie firmom łatwiej jest o otrzymanie finansowania bankowego, jeśli przechodzą na „zieloną stronę mocy”. - *Musimy przecież patrzeć na całą tę sytuację także w perspektywie przyszłości, kiedy powinno być zdecydowanie łatwiej uzyskiwać zwrot z ponoszonych inwestycji. Uważam, że firmy, które świadomie dokonują transformacji ESG, na tym skorzystają – stwierdził.*

Dyrektor **Marzena Nowogródzka** zauważyła, że wśród klientów PKO BP nie widać trendu odwrótu od działań pozytywnie wpływających na środowisko. - *Firmy są dalej tym zainteresowane, 60 proc. polskich firm korzystających z naszych usług współpracuje i prowadzi biznesy w UE i Wielkiej Brytanii, są mniej eksponowane na USA. Te firmy działają w zakresie transformacji energetycznej, aby poprawić swoją konkurencyjność. W naszym kraju mamy najdroższą energię w UE. Jednak moim zdaniem, nie ma odwrótu od działań ESG – mówiła. - Patrzymy także na to, co robią w tym zakresie Chiny.*

Uczestniczka podkreśliła, że przedsiębiorcy są zainteresowani obniżaniem kosztów energii. - *Transformacja energetyczna jest filarem strategii w PKO BP. Skupiamy się w pierwszej kolejności na energetyce dużej i rozproszonej oraz na instalacjach energetycznych dla mniejszych podmiotów na potrzeby własne. Firmy zaś oczekują od nas przedstawienia ekspertyzy. Musimy na etapie określania rentowności nowego projektu potrafić doradzić w zakresie architektury przedmiotu finansowania instalacji. Obecnie dużym zainteresowaniem klientów cieszą się magazyny energii, a także dane dotyczące profilu mocy. Stąd przed nami jeszcze duże wyzwania, ale to się opłaca: zarówno bankowi, jak i klientom – mówiła Marzena Nowogródzka.*

Wiceprezes **Piotr Palutkiewicz** zwrócił uwagę na dwie istotne fale zjawisk. – *Pierwsza dotyczy społecznej odpowiedzialności biznesu oraz rosnącej świadomości, że firmy działają racjonalnie, starając się minimalizować swój wpływ na środowisko i dbać o dobrobyt pracowników* – mówił. – *Druga fala, która nasiliła się po objęciu prezydentury przez Donalda Trumpa, obejmuje tych, którzy dostrzegają, że obietnice związane z ESG i „zielonym światem” nie przekładają się na poprawę ich poziomu życia.*

W opinii Piotra Palutkiewicza narasta sprzeciw społeczeństw wobec zielonych zmian, co oznacza, że Zielony Ład może zostać zanegowany w demokratycznych wyborach szybciej niż się to wydaje. – *Jest to bowiem nic innego niż sprzeciw wobec kształtu centralnego modelu narzucania społeczeństwom zasad postępowania w kontekście zmian klimatycznych* – ocenił. Ale jego zdaniem, firmy muszą dokonać transformacji energetycznej, bo inaczej stracą konkurencyjność. – *Skrępowaliśmy gospodarkę i całą przedsiębiorczość, a teraz nagle Bruksela zaczyna mówić, że musimy ratować konkurencyjność. A w przypadku Polski, że jedyną drogą do zwiększenia konkurencyjności jest transformacja energetyczna* – mówił.

Zdaniem dyrektora **Ilony Pieczyńskiej-Czerny**, na USA należy patrzeć jako na miejsce, które najbardziej odczuwa zmiany i ryzyka klimatyczne. Zarazem to, co powiedział Trump i co jest emanacją oczekiwań części biznesu, lecz nie wyraża opinii całego biznesu czy społeczeństwa USA. – *Spójrzmy choćby na władze Kalifornii, które wprowadzają regulacje w kierunku walki ze zmianami klimatu. To już jest pewien mainstream* – mówiła ekspertka PwC Polska.

W opinii dyrektora **Pieczyńskiej-Czerny**, działania biznesu na rzecz dekarbonizacji wynikają z kosztów energii. – *Mamy obecnie zbyt wiele przeregulowanych wymogów. Mijmy nadzieję, że Komisja Europejska to poprawi. Natomiast firmy powinny być gotowe do transformacji, bo tego będą oczekiwać kontrahenci, często spółki z Niemiec czy innych krajów zachodnioeuropejskich. Inaczej nie będziemy konkurencyjni wobec firm zagranicznych* – podkreśliła.

Dyrektor **Michał Popiołek** stwierdził, że na sytuację w USA należy patrzeć z punktu widzenia polityki. – *To, co robią amerykańskie banki inwestycyjne, które się wycofują z pewnych wcześniejszych inicjatyw na rzecz walki z ociepleniem klimatu, nie oznacza, że całkowicie porzucają takie działania. Już zresztą obecnie w USA OZE stanowią w miksie energetycznym 30 procent. Z kolei za pierwszej kadencji Trumpa USA bardzo wspierały energię odnawialną, której udziały w całym sektorze energetyki tego kraju bardzo szybko rosły. I tak prawdopodobnie będzie za obecnej kadencji. Tym bardziej, że proces inwestycyjny w zakresie paliw kopalnych trwa średnio pięć lat. Kto to wszystko miałby sfinansować?* – pytał.

Jak zaznaczył, część regulacji UE oddziałuje negatywnie na biznes, ale część długoterminowo przyniesie pozytywne efekty. Przykładem jest regulacja sprzyjająca zmianie mixu energetycznego w Europie. W przypadku Polski, w której mix jest w dużym stopniu oparty na węglu, transformacja jest korzystna, bo w tej chwili musimy bardzo dużo płacić za prawa do emisji CO₂. – *Myszę, że Polska jest jednym z krajów, który z czasem będzie coraz bardziej wybierany jako miejsce do przenoszenia biznesu, bo wciąż koszty pracy są u nas niższe niż w krajach zachodnich, a trend w kierunku zmiany mixu energetycznego też jest dla nas dobry* – stwierdził dyrektor Popiołek.

Zdaniem dyrektora **Krzysztofa Traczyka**, pierwszy pakiet deregulacyjny powinien do maja br. zostać zatwierdzony. – *A jeszcze, choć w powijakach, znajdują się drugi i trzeci taki pakiet. W dodatku od początku roku przychodzą do biura Rzecznika MŚP przedsiębiorcy z różnych branż i wszyscy mówią o jednym - przeregulowaniu. W dodatku jesteśmy krajem, który wprowadza regulacje do przepisów, których nie musimy wprowadzać* – podkreślił dyrektor.

W przekonaniu rozmówcy w USA ostatnie wybory prezydenckie „przewróciły stolik”. - *Zastanówmy się, czy UE regulując wszystko, co dotyczy zasad ESG, pozostanie konkurencyjna wobec Chin czy USA, czy też ESG pozostanie w użyciu tylko w UE i będziemy konkurować między sobą w ramach UE?* – pytał. Po czym podkreślił, przedsiębiorca nie zakłada firmy po to, by raportować, ale po to, by zarabiać. - *Wszędzie tam, gdzie wcześniej przeprowadzałem w spółkach analizy finansowe i widziałem możliwość wprowadzenia oszczędności bez oglądania się na regulacje ESG, to takie oszczędności były możliwe. Wielu większym firmom zaczęło się po prostu opłacać zmieniać sposób pozyskiwania energii. I to nawet przy stosunkowo niewielkim zwiększeniu poziomu marży uzyskiwanej z własnej działalności. Bo to się po prostu bardziej opłaca, co wynika z rachunku ekonomicznego* – podsumował.

Cała dyskusja dostępna jest pod linkiem: <https://www.youtube.com/watch?v=htQtJhI2EvA&t=5s>

GŁÓWNE REKOMENDACJE LIDERÓW ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU – sesja „Od wizji do rzeczywistości: finansowanie zrównoważonego rozwoju”.

- **Unijni decydenci powinni znieść nadmiar regulacji - w interesie gospodarki, ale też własnym**
- **Należy zaniechać praktyk wprowadzania dodatkowych regulacji których nie wymaga UE**
- **Firmy powinny zabiegać o swój mix energetyczny, aby obniżyć koszty**
- **Warto przyglądać się dalszemu kierunkowi energetycznej polityki USA**
- **Należy ostrożnie podchodzić do zapewnień firm, że są gotowe raportować ESG**
- **Przedsiębiorcy powinni korzystać nie tylko z finansowania, ale i z wiedzy banków**
- **Warto się przygotować na rozwój zgodny z Zielonym Ładem, bo jego zaniechanie jest wątpliwe**

Podczas IV Kongresu ESG – Europa wręczono nagrody KOD ESG osobom, firmom i instytucjom, których strategię opierają się na idei zrównoważonego rozwoju, a ich praktyki są przykładem dla innych. Nagrodę KOD ESG w kategorii „Osobowość 2024” otrzymała **Maria Andrzejewska, dyrektorka generalna UNEP Grid Warszawa**, za zaangażowanie w zakresie ochrony, kształtowania i użytkowania środowiska i jego zasobów. Nagrodę w kategorii KOD „E”: środowisko dostała firma **DS Smith**, którą doceniono za kreowanie opakowań z myślą o zmieniającym się świecie. Nagrodę w kategorii KOD „S”: społeczeństwo wręczono firmie **Adamed Pharma** za podejmowane działania na rzecz przemian społecznych oraz zarządzania różnorodnością. W kategorii KOD „G”: ład korporacyjny doceniono **Grupę Żabka** za wypracowanie i stosowanie szeregu rozwiązań z zakresu kompleksowego zarządzania i nadzoru korporacyjnego. Nagrodę w kategorii KOD „Media” odebrała **Magdalena Krukowska**, dziennikarka Forbes, za rzetelne informowanie i tłumaczenie zawiłości związanych z tematyką ESG.

Patronat honorowy nad IV Kongresem ESG – Europa objęli: Patronat polskiej prezydencji w Radzie UE, Minister Rozwoju i Technologii, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Minister Infrastruktury, Ministerstwo Klimatu i Środowiska, Rzecznik Praw Obywatelskich, Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, JM Rektor Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorstw, Marszałek Województwa Mazowieckiego Adam Struzik

Patronat: Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Polska Agencja Inwestycji i Handlu, AICPA-CIMA

Partnerzy merytoryczni: Forum Odpowiedzialnego Biznesu, Instytut Staszica, Instytut Biznesu, Krajowa Izba Gospodarcza, Szkoła ESG, Fundacja Moc Pomocy, Instytut Spraw Obywatelskich, ESG PRO, Our Future Foundation, Perspektywy Education Foundation, UNEP GRID Warszawa, PRME

Chapter Poland, Instytut Humanites, Fundacja Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska”, Warsaw Enterprise Institute, Związek Pracodawców Kłustry Polskie, Polityka Insight, Instytut Studiów Wschodnich, Olimpiady Specjalne

Partnerzy główni: AMS, LIDL, PKO BP

Partnerzy: Ayming Polska, Ferrero, Francusko-Polska Izba Gospodarcza CCIFP, HOLCIM, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Nextbike Polska

Partnerzy badawczy: Mediaboard Polska, Ogólnopolski Panel Badawczy Ariadna

Partnerzy medialni: Dziennik Gazeta Prawna, ESG.pl, oESG.pl, Green-news.pl, Obserwator Gospodarczy, PAP Biznes, Polskie Radio, Naszemiasto.pl, StrefaBiznesu.pl, Press, RaportCSR.pl, Raport ESG, Super Biznes, Tygodnik Spraw Obywatelskich, Wprost, Wyborcza.biz, FXMAG

Więcej informacji na stronie: <https://oesg.pl/4-kongres-esg/>

IV Kongres ESG – Liderzy Zrównoważonego Rozwoju – Europa, który odbył się **29 stycznia 2025 r.** w Warszawie, to platforma dialogu dla europejskich liderów zrównoważonego rozwoju – przedstawicieli administracji państwowej, świata biznesu, NGO, środowisk naukowych, ekspertów i mediów. Głównymi organizatorami są: Fundacja im. XBW Ignacego Krasickiego i Instytut ESG. Wątkiem przewodnim IV Kongresu ESG – Europa były zmiany cywilizacyjne zachodzące na świecie i roli UE w tych historycznych przemianach.